

Na koszty kwalifikowane beneficjentów w Działaniu 4.4 POIR składają się poniższe kategorie kosztów:

Koszty bezpośrednie	Wynagrodzenia (W) Podwykonawstwo (E) <i>Cross-financing (C):</i> <ul style="list-style-type: none"> - stypendia - staże - szkolenia Pozostałe koszty bezpośrednie (Op) , w tym: <ul style="list-style-type: none"> - koszty aparatury oraz wartości niematerialnych i prawnych - koszty budynków i gruntów - pozostałe koszty operacyjne
Koszty pośrednie (O)	

1. W - Koszty wynagrodzeń

1.1 W ramach tej kategorii kwalifikowane są **koszty wynagrodzeń wraz z pozapłacowymi kosztami pracy**, w tym składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne **osób zatrudnionych przy prowadzeniu badań** (pracowników badawczych, pracowników technicznych oraz pozostałych pracowników pomocniczych) **oraz brokerów technologii** w części, w jakiej wynagrodzenia te są bezpośrednio związane z realizacją projektu objętego dofinansowaniem.

1.2 Dokumentowanie pracy wykonanej na rzecz projektu:

a) w przypadku **umowy o pracę – lista płac**

Jeżeli dany pracownik nie jest zaangażowany w projekt w wymiarze pełnego etatu, określenie kwalifikowanej części wynagrodzenia dokonuje się na podstawie:

- **oddelegowania** pracownika do projektu w częściowym wymiarze etatu, ze wskazaniem zakresu obowiązków w ramach projektu (optymalne rozwiązanie),
- **karty czasu pracy** z opisem wykonywanych zadań - dla osób, które pracują nieregularnie na rzecz projektu objętego dofinansowaniem;

b) w przypadku **umowy zlecenia – rachunek**, wykaz obowiązków w ramach projektu, protokół odbioru.

1.3 Wydatki związane z zaangażowaniem osoby wykonującej zadania w projekcie lub projektach są kwalifikowane o ile:

- a) obciążenie z tego wynikające nie wyklucza możliwości prawidłowej i efektywnej realizacji wszystkich zadań powierzonych danej osobie;
- b) łączne zaangażowanie zawodowe tej osoby w realizację wszystkich projektów finansowanych z funduszy strukturalnych oraz działań finansowanych z innych źródeł, w tym środków własnych beneficjenta i innych podmiotów, nie przekracza 276 godzin miesięcznie;
- c) w przypadku umowy zlecenia – wykonanie zadań jest potwierdzone protokołem odbioru wskazującym: prawidłowe wykonanie zadań, spełnienie warunków o których mowa w lit. a) i b) oraz liczbę i ewidencję godzin poświęconych w danym miesiącu kalendarzowym na wykonanie zadań w projekcie¹;
- d) w przypadku gdy osoba ta wykonuje zadania na podstawie stosunku pracy, a dokumenty związane z jej zaangażowaniem wyraźnie nie wskazują na jej godziny pracy² - wykonanie zadań jest potwierdzone sporządzonym przez nią protokołem wskazującym: prawidłowe wykonanie zadań, spełnienie warunków o których mowa w lit. a) i b) oraz liczbę i ewidencję godzin poświęconych w danym miesiącu kalendarzowym na wykonanie zadań w projekcie³.

Powyższe warunki powinny być spełnione w całym okresie kwalifikowania wynagrodzenia danej osoby w projekcie.

1.4 Koszt kwalifikowany stanowią poniższe składniki płacowe i pozapłacowe wynagrodzenia personelu:

- a) wynagrodzenie zasadnicze, premie i nagrody (z wyłączeniem nagród jubileuszowych), w tym premie o charakterze uznaniowym wynikające z regulaminu wynagrodzeń danej

¹ W protokole nie jest wymagane wskazanie informacji na temat poszczególnych czynności wykonywanych w ramach danej umowy.

² Godziny pracy powinny być wskazane ze szczegółowością „od (...) do (...)”.

³ W protokole nie jest wymagane wskazanie informacji na temat poszczególnych czynności wykonywanych w ramach danej umowy.

- instytucji ustalającego jednolite zasady dla wszystkich pracowników (także tych niezaangażowanych w realizację projektów współfinansowanych z POIR);
- b) dodatek zadaniowy lub funkcyjny w projekcie za zadania lub funkcje w projekcie, pod warunkiem, że wynagrodzenie zasadnicze pracownika otrzymującego dodatek zadaniowy lub funkcyjny nie jest finansowane ze środków projektu współfinansowanego z POIR;
  - c) dodatek funkcyjny za funkcje kierownicze pełnione w danej instytucji;
  - d) dodatek specjalny, wynikający ze specyfiki i charakteru wykonywanych zadań;
  - e) dodatek za wieloletnią pracę;
  - f) wynagrodzenie za okres urlopu wypoczynkowego (proporcjonalnie do procentowego zaangażowania danego pracownika w realizację projektu w miesiącu wystąpienia urlopu wypoczynkowego, a jeżeli nie można tego określić – w miesiącu poprzedzającym miesiąc wystąpienia urlopu wypoczynkowego);
  - g) wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie ubezpieczeń społecznych (proporcjonalnie do procentowego zaangażowania danego pracownika w realizację projektu w miesiącu wystąpienia niezdolności do pracy, a jeżeli nie można tego określić – w miesiącu poprzedzającym miesiąc wystąpienia niezdolności do pracy);
  - h) dodatkowe wynagrodzenie roczne⁴ wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne i fundusze pozaubezpieczeniowe kwalifikowane proporcjonalnie do okresu, w jakim pracownik realizował zadania na rzecz projektu;
  - i) składka na:
    - ubezpieczenie emerytalne, w tym Pracowniczy Program Emerytalny,
    - ubezpieczenie rentowe,
    - ubezpieczenie chorobowe,
    - ubezpieczenie zdrowotne,
    - ubezpieczenie wypadkowe;
  - j) składka na Fundusz Pracy;
  - k) składka na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;
  - l) zaliczka na podatek dochodowy.

1.5 Za kwalifikowalną może zostać uznana ta część wynagrodzenia, która odpowiada procentowemu zaangażowaniu pracownika w zadania związane z realizacją projektu, mierzonemu proporcją czasu pracy poświęconego na ww. zadania. W przypadku tych składników wynagrodzenia, które są związane z wymiarem etatu, za kwalifikowalną może zostać uznana ta część wynagrodzenia, która odpowiada procentowemu zaangażowaniu pracownika w zadania związane z realizacją projektu.

1.6 Wydatki na wynagrodzenie personelu są kwalifikowalne pod warunkiem, że ich wysokość odpowiada stawkom faktycznie stosowanym u beneficjenta poza projektami współfinansowanymi z funduszy strukturalnych i FS na analogicznych stanowiskach lub na stanowiskach wymagających analogicznych kwalifikacji. Dotyczy to również pozostałych składników wynagrodzenia personelu, w tym nagród i premii.

1.7 Jeżeli stosunek pracy pracownika beneficjenta tylko w części obejmuje zadania w ramach projektu (np. na ½ etatu, ¼ etatu w ramach projektu), wydatki związane z wynagrodzeniem w ramach projektu są kwalifikowalne, o ile:

- a) zadania związane z realizacją projektu zostaną wyraźnie wyodrębnione w umowie o pracę lub zakresie czynności służbowych pracownika lub opisie stanowiska pracy,

---

⁴ Dodatkowe wynagrodzenie roczne personelu projektu jest kwalifikowane wyłącznie jeżeli wynika z przepisów prawa pracy.

- b) zakres zadań związanych z realizacją projektu stanowi podstawę do określenia proporcji faktycznego zaangażowania pracownika w realizację projektu w stosunku do czasu pracy wynikającego z umowy o pracę tego pracownika,
- c) wydatek związany z wynagrodzeniem personelu projektu odpowiada proporcji, o której mowa w lit. b, chyba że zakres odpowiedzialności, złożoność lub poziom wymaganych kompetencji na danym stanowisku uzasadnia różnicę w udziale wydatku do czasu pracy wynikającego ze stosunku pracy

1.8 W przypadku przyznania dodatku o którym mowa w pkt. 1.4 lit. b)-d) wysokość dodatku, uzależniona jest od zakresu dodatkowych obowiązków⁵, przy czym w przypadku wykonywania zadań w kilku projektach u tego samego beneficjenta personelowi projektu przyznawany jest wyłącznie jeden dodatek rozliczany proporcjonalnie do zaangażowania pracownika w dany projekt.

1.9 Dodatki, o których mowa w pkt. 1.4 lit. b)-d), są kwalifikowalne do wysokości 40% wynagrodzenia podstawowego⁶ wraz z pozapłacowymi kosztami pracy, z zastrzeżeniem, że przekroczenie tego limitu może wynikać wyłącznie z aktów prawa powszechnie obowiązującego.

2. E - Koszty podwykonawstwa

2.1 Jako koszty podwykonawstwa należy rozumieć **zlecenie stronie trzeciej części merytorycznych prac projektu**, które nie są wykonywane na terenie i pod bezpośrednim nadzorem beneficjenta oraz koszty zasobów udostępnionych przez strony trzecie, tzn. koszty wynajmu laboratorium wraz z aparaturą badawczą.

2.2 Za podwykonawstwo nie uznaje się czynności pomocniczych, niezbędnych do wykonania zadań projektowych takich jak usługi prawne lub księgowe.

2.3 **W ramach niniejszej kategorii należy również rozliczać wszystkie umowy o dzieło.**

UWAGA: W przypadku umowy o dzieło wykonanie zadań ma zostać potwierdzone protokołem odbioru wskazującym wynik rzeczowy wykonanego dzieła.

2.4 **Koszty podwykonawstwa są wyłączone z podstawy naliczania ryczałtu kosztów pośrednich projektu.**

UWAGA: W dokumentacji konkursowej może zostać wskazany limit dla kategorii E określony jako odpowiedni procent kosztów kwalifikowanych.

3. C - Cross-financing

3.1 **W ramach tej kategorii kwalifikowane są następujące rodzaje kosztów:**

- a) **stypendia** dla studentów i doktorantów zaangażowanych w prowadzenie badań w projekcie;
- b) **staże** stypendystów lub pracowników zespołów badawczych w zakresie związanym z realizowanymi w projekcie pracami badawczymi, komercjalizacją wyników prac badawczych oraz z zakresu najnowszych osiągnięć technologicznych lub zarządzania projektami;
- c) **szkolenia** stypendystów lub pracowników zespołów badawczych w zakresie związanym z realizowanymi w projekcie pracami badawczymi, komercjalizacją wyników prac

⁵ Przez „zakres dodatkowych obowiązków” należy rozumieć zarówno nowe obowiązki służbowe, nie wynikające z dotychczasowego zakresu zadań, jak i zwiększenie zaangażowania w ramach dotychczasowych obowiązków służbowych pracownika.

⁶ Czyli wynagrodzenia - zgodnie z regulaminem wynagrodzeń danej instytucji

badawczych oraz z zakresu najnowszych osiągnięć technologicznych lub zarządzania projektami.

3.2 UWAGA: W przypadku kosztów *cross-financingu* (kategoria C) łączna kwota wydatków kwalifikowanych w projekcie **nie może przekroczyć 30 %** całkowitych **kosztów kwalifikowanych projektu**.

3.3 Koszty *cross-financingu* są wyłączone z podstawy naliczania ryczałtu kosztów pośrednich projektu.

4. Op – pozostałe koszty bezpośrednie

4.1 Koszty aparatury naukowo-badawczej i wartości niematerialnych i prawnych

4.1.1 W ramach tej kategorii kwalifikowane są następujące rodzaje kosztów:

- a) wydatki na **zakup niskokosztowej aparatury naukowo-badawczej** (tj. aparatury, której wartość nie przekracza 500 000,00 zł dla nauk ścisłych, inżynieryjnych i nauk o życiu lub 150 000,00 zł dla nauk humanistycznych i społecznych) niezbędnej do realizacji projektu – **do 5 %** całkowitych **kosztów kwalifikowanych projektu**;

UWAGA 1: We wniosku o dofinansowanie należy wykazać planowane zakupy niskokosztowej aparatury naukowo-badawczej wraz z merytorycznym uzasadnieniem z którego jednoznacznie będzie wynikało, że jednostka nie dysponuje daną aparaturą, która mogłaby zostać użyta zamiennie, a uzyskanie dostępu do takiej aparatury w innej jednostce jest nieuzasadnione ekonomicznie. Planowane zakupy niskokosztowej aparatury naukowo-badawczej podlegać będą ocenie ekspertów.

UWAGA 2: Podczas realizacji projektu Homing/Powroty w konkursie First Team, beneficjent może wystąpić do Fundacji na rzecz Nauki Polskiej z wnioskiem o zakup aparatury specjalistycznej, przy czym:

- i. wniosek będzie składany na wezwanie Fundacji na rzecz Nauki Polskiej, w terminach określonych przez Fundację na rzecz Nauki Polskiej,
  - ii. wniosek będzie podlegał ocenie przez specjalnie powołanych do tego celu ekspertów,
  - iii. rozpatrywanie wniosku będzie uwzględniało m.in. analizę dostępnej aparatury tego typu w kraju przy wykorzystaniu dostępnych zestawień i baz sprzętu,
  - iv. na obrady panelu oceniającego zaproszony będzie przedstawiciel Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w roli obserwatora,
  - v. zgody na zakup specjalistycznej aparatury nie może otrzymać projekt realizowany z udziałem jednostki naukowej, która otrzymała znaczące dofinansowanie na aparaturę naukowo-badawczą w ramach *Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka* (POIG) lub *Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko* (POIŚ) w zakresie badań prowadzonych w projekcie Fundacja na rzecz Nauki Polskiej będzie konsultowała wnioski o zakup specjalistycznej aparatury z tych jednostek z Instytucją Pośredniczącą dla IV osi PO IR (NCBR), w szczególności w celu potwierdzenia faktu otrzymania znaczącego dofinansowania oraz stwierdzenia nakładania się zakresu tematycznego projektu i celów nabycia aparatury w POIG lub POIŚ.
- b) wydatki związane z **transportem, instalacją i uruchomieniem** zakupionej w ramach projektu aparatury naukowo-badawczej wraz ze **specjalistycznym instruktązem w jej obsłudze**, wydatki na **sprawdzenie i przetestowanie** zakupionej w ramach projektu aparatury naukowo-badawczej oraz tzw. **asystę techniczną** zapewnianą przez producenta w pierwszym okresie eksploatacji zakupionej w ramach projektu aparatury naukowo-

- badawczej pod warunkiem, że **wydatki te nie powiększają wartości początkowej zakupionego środka trwałego zgodnie z ustawą o rachunkowości**;
- c) wydatki na **modernizację posiadanej** przez beneficjenta lub nieodpłatnie **użytej** beneficjentowi **aparatury naukowo-badawczej, urządzeń i innych składników wyposażenia laboratoriów** – wyłącznie **po uzyskaniu pisemnej zgody Fundacji na rzecz Nauki Polskiej**;
  - d) wydatki na **zakup** wiedzy technicznej i patentów tj. **wartości niematerialnych i prawnych (WNIp)** w formie patentów, licencji, know-how, nieopatentowanej wiedzy technicznej, ekspertyz, analiz i raportów badawczych itp.
  - e) **odpisy amortyzacyjne lub koszty odpłatnego korzystania z:**
    - i. **aparatury naukowo-badawczej** i innych urządzeń służących celom badawczym;
    - ii. wiedzy technicznej i patentów zakupionych lub użytkowanych na podstawie licencji **uzyskanych od osób trzecich na warunkach rynkowych** tj. **wartości niematerialnych i prawnych (WNIp)** w formie patentów, licencji, know-how, nieopatentowanej wiedzy technicznej, ekspertyz, analiz i raportów badawczych itp.
- w zakresie niezbędnym i przez okres niezbędny do realizacji projektu.

4.1.2 Amortyzacja

Odpisy amortyzacyjne z tytułu spadku wartości stanowią koszt kwalifikowany, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- a) aparatura w momencie zakupu spełnia definicję środka trwałego (zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o rachunkowości: *rzeczowe aktywa trwałe o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki*);
- b) aparatura lub WNIp są niezbędne do prawidłowej realizacji projektu i są bezpośrednio wykorzystywane w związku z projektem;
- c) aparatura, inne urządzenia (sprzęt) służące celom badawczym są ewidencjonowane w rejestrze środków trwałych podmiotów dokonujących ich zakupu;
- d) odpisy amortyzacyjne zostały obliczone na podstawie przepisów o rachunkowości oraz zgodnie z polityką rachunkową podmiotu;
- e) kwalifikowana wartość odpisów amortyzacyjnych odnosi się wyłącznie do okresu realizacji projektu;
- f) w przypadku, gdy aparatura lub WNIp wykorzystywane są także w innych celach niż realizacja projektu, kwalifikowana jest tylko ta część odpisu amortyzacyjnego, która odpowiada proporcji wykorzystania aktywów przy realizacji projektu;
- g) zakup aparatury lub WNIp nie był współfinansowany ze środków dotacji krajowej lub środków unijnych;
- h) zakup aparatury lub WNIp nie został rozliczony jako koszt kwalifikowany projektu;
- i) odpisy amortyzacyjne dotyczą aparatury lub WNIp, które zostały zakupione w sposób racjonalny i efektywny, tj. ich ceny nie zostały zawyżone w stosunku do cen i stawek rynkowych.

Wartość rezydualna środka trwałego oraz WNIp po zakończeniu realizacji projektu nie jest kosztem kwalifikowanym.

4.1.3 Odpłatne korzystanie z aparatury/ WNIp

4.1.3.1 Koszty ponoszone w wyniku odpłatnego korzystania z aparatury (leasing, wynajem) lub wartości niematerialnych i prawnych (opłaty licencyjne) stanowią koszty kwalifikowane w zakresie niezbędnym i przez okres niezbędny do realizacji projektu.

4.1.3.2 W przypadku leasingu (finansowego lub operacyjnego) koszt kwalifikowany stanowi kwota przypadająca na **część raty leasingowej** wystawionej na rzecz beneficjenta **związanej ze spłatą kapitału** (bez części odsetkowej i innych opłat) przedmiotu umowy leasingu.

4.1.3.3 W przypadku kosztów leasingu maksymalna kwota wydatków kwalifikowanych nie może przekroczyć rynkowej wartości dobra będącego przedmiotem leasingu. Oznacza to, że kwota kosztów kwalifikowanych nie może być wyższa, niż:

- a) kwota, na którą opiewa dowód zakupu wystawiony leasingodawcy przez dostawcę współfinansowanego dobra – w przypadku dóbr zakupionych nie wcześniej niż w okresie 12 miesięcy przed złożeniem przez beneficjenta wniosku o dofinansowanie,
- b) rynkowa wartość dobra będącego przedmiotem leasingu określona w wycenie sporządzonej przez uprawnionego rzeczoznawcę lub w wycenie sporządzonej w oparciu o metodologię przedstawioną przez beneficjenta – w przypadku dóbr zakupionych wcześniej niż w okresie 12 miesięcy przed złożeniem przez beneficjenta wniosku o dofinansowanie. Wycena może zostać zastąpiona udokumentowaniem wyboru przedmiotu leasingu w procedurze przetargowej zapewniającej zachowanie uczciwej konkurencji,
- c) w przypadku **leasingu finansowego, gdzie okres amortyzacji jest dłuższy niż okres trwania umowy leasingowej**, kosztem kwalifikowanym są odpisy amortyzacyjne przypadające na okres realizacji projektu.

4.2 Koszty budynków i gruntów

4.2.1 Koszty budynków i gruntów kwalifikowane są w zakresie i przez okres niezbędny do realizacji projektu.

4.2.2 W ramach tej kategorii kwalifikowane są m.in. następujące rodzaje kosztów:

- a) **dzierżawa gruntów** - tylko raty dzierżawne bez części odsetkowej;
- b) **wieczyste użytkowanie gruntów** - tylko opłaty za użytkowanie wieczyste z wyłączeniem odsetek;
- c) **amortyzacja budynków⁷** - w przypadku, gdy wykorzystywane są także w innych celach niż realizacja projektu, kwalifikowana jest tylko ta część odpisu amortyzacyjnego, która odpowiada proporcji wykorzystania budynków w celu realizacji projektu;
- d) wydatki związane z **adaptacją powierzchni laboratoryjnej** będącej własnością beneficjenta.

4.2.3 W przypadku wskazanych powyżej **kosztów budynków i gruntów** (w szczególności: dzierżawa gruntów, wieczyste użytkowanie gruntów, amortyzacja budynków, adaptacja powierzchni laboratoryjnej) łączna kwota wydatków kwalifikowanych w projekcie **nie może przekroczyć 10%** całkowitych **kosztów kwalifikowanych projektu**.

4.3 Pozostałe koszty operacyjne

4.3.1 Do pozostałych kosztów operacyjnych zalicza się m.in. koszty materiałów, środków eksploatacyjnych i podobnych produktów ponoszone bezpośrednio w związku z realizacją projektu.

4.3.2 W ramach tej kategorii kwalifikowane są m.in. następujące rodzaje kosztów:

- a) **materiały**, np. surowce, półprodukty, odczynniki;

⁷ W przypadku, kiedy budynek wykorzystywany jest w projekcie również do celów administracyjnych, koszt amortyzacji budynku należy podzielić pomiędzy kosztami budynków i gruntów a kosztami pośrednimi proporcjonalnie do jego wykorzystania w celu realizacji prac merytorycznych projektu.

- b) **sprzęt laboratoryjny** (co do zasady wszystkie zakupy niespełniające wymogu środka trwałego zgodnie z ustawą o rachunkowości oraz z przyjętą polityką rachunkowości);
- c) **koszty utrzymania linii technologicznych**, instalacji doświadczalnych itp. w okresie i w proporcji wykorzystania w projekcie;
- d) **wynajem powierzchni laboratoryjnej** (tj. powierzchni przystosowanej do przeprowadzania badań np. ze względu na wymagane certyfikaty lub zastosowane systemy zabezpieczeń, bez aparatury badawczej)⁸ ;
- e) **elementy służące do budowy i na stałe zainstalowane w prototypie, instalacji pilotażowej lub demonstracyjnej**;
- f) koszty **publikacji wyników projektu** w czasopismach indeksowanych w JCR oraz koszty **prezentacji wyników projektu na konferencjach** (bez kosztów delegacji, które należy rozliczać w ramach kosztów pośrednich);
- g) koszty **zarządzania własnością intelektualną**;
- h) koszt **eksploatacji aparatury naukowo-badawczej** będącej własnością jednostki realizującej projekt bądź użyczonej nieodpłatnie na rzecz tej jednostki;
- i) koszty **współpracy międzynarodowej projektu oraz współpracy z przedsiębiorstwami** (w tym koszty realizacji części projektu pod nadzorem osoby oddelegowanej z jednostki w jednostce partnerskiej za granicą bądź w innej jednostce współpracującej w projekcie);
- j) **koszty promocji projektu** (materiały informacyjno-promocyjne, koszt strony internetowej itp. – bez kosztów delegacji, które należy rozliczać w ramach kosztów pośrednich) **do 1% kosztów kwalifikowanych projektu**;
- k) **koszt audytu zewnętrznego**, jeżeli rozpoczął się on po zrealizowaniu 50% planowych wydatków związanych z projektem, ale nie później niż przed zrealizowaniem 80% planowanych wydatków związanych z realizacją projektu.

5. O – Koszty pośrednie

5.1 Do kosztów pośrednich zaliczają się w m.in. następujące rodzaje kosztów:

- a) Koszty wynajmu lub utrzymania budynków, w tym:
  - koszty wynajmu, czynszu lub amortyzacji budynków;
  - koszty mediów (opłaty za energię elektryczną, gazową, wodę itp.);
  - koszty sprzątnięcia oraz ochrony pomieszczeń;
  - koszty adaptacji pomieszczeń dla celów realizacji projektu;
  - koszty ubezpieczeń majątkowych;
  - koszty utylizacji odpadów;
  - koszty okresowej konserwacji i przeglądu urządzeń.
- b) Koszty administracyjne, w tym:
  - opłaty skarbowe, opłaty notarialne;
  - koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich itp.;
  - koszty usług bankowych, za wyjątkiem kosztów związanych z prowadzeniem rachunku bankowego;
  - koszty usług księgowych, prawnych itp.;
  - koszty materiałów biurowych.

⁸ Koszt wynajmu powierzchni innej niż laboratoryjna pokrywany jest z ryczałtu kosztów pośrednich. Koszty wynajmu laboratorium wraz z aparaturą badawczą uznawane są za podwykonawstwo.

- c) Koszty wynagrodzeń wraz z pozapłacowymi kosztami pracy personelu zarządzającego oraz personelu wsparcia, w tym:
- koszty wynagrodzeń wraz z pozapłacowymi kosztami pracy personelu zarządzającego projektem;
  - koszty wynagrodzeń wraz z pozapłacowymi kosztami personelu obsługowego (np. obsługa kadrowa, finansowa, księgowość, administracyjna).
- d) Koszty delegacji osób zaangażowanych w realizację projektu.

5.2 Koszty pośrednie ponoszone w związku z realizacją projektu są rozliczane metodą ryczałtową, jako procent od kosztów bezpośrednich z wyłączeniem kosztów podwykonawstwa (kategorii E) oraz kosztów *cross-financingu* (kategorii C), zgodnie ze wzorem:

$$O = (W + Op) \times \max 17\%$$

5.3 Koszty rozliczone metodą ryczałtową są traktowane jako wydatki poniesione. W ramach projektu beneficjent nie ma obowiązku zbierania ani opisywania dokumentów księgowych w celu potwierdzenia poniesienia wydatków, które zostały rozliczone jako koszty pośrednie.

5.4 UWAGA: Koszty rozliczane metodą ryczałtową w ramach kosztów pośrednich nie mogą zostać wykazane w ramach kosztów bezpośrednich projektu (w kategoriach W, E, C i Op).